KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА"

PUNAINEN KARJALA

NKP(b):n Karjalan AK:n, KASSR:n TpKK:n ja KALN:n lehti — 17:s vuosikerta ★ Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 41 V. 1937 — Kuusipäivän 2:n päivä — Lauantaina helmikuun 20 p:nä

Hallituksen tiedonanto

Helmikuun 18 päivänä kello 17.30 Moskovassa asunnossaan Kremlissä äkillisesti kuoli sydänhalvaukseen Raskaan teollisuuden kansankomissaari, NKP(b):n KK:n Politbyron jäsen tov. GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZE.

Neuvostoliiton Kommunistisen puolueen (bolsheviikit) Keskuskomitealta

NKP(b):n Keskuskomitea syvällä surulla tiedottaa puolueelle, SSTL:n työväenluokalle ja kaikille työtätekeville ja koko maailman työtätekeville, että helmikuun 18 p:nä kello 5.30 iltapäivällä Moskovassa kuoli äkillisesti puolueemme mitä suurin toimihenkilö, tulinen peloton leniniläinen bolsheviikki, maamme taloudellisen rakennustyön erinomainen johtaja — NKP(b):n KK:n Politbyron jäsen, SSTL:n Raskaan teollisuuden kansankomissaari toveri GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZE.

Koko puolueelle, SSTL:n työväenluokalle, koko maailman työtätekeville kalliin, moitteettoman puhtaan ja lujan puoluejäsenen, bolsheviikin toveri ORDZHONIKIDZEN, kuolema, bolsheviikin, joka on antanut koko mainehikkaan sankarillisen elämänsä työväenluokan asialle, kommunismin asialle on mitä raskain menetys koko puolueelle ja Sovettiliitolle.

Toveri ORDZHONIKIDZEN esikuva, hänen uskollinen taistelunsa proletaarisen revolutsion puolesta, sosialismin rakennustyön puolesta maassamme, innostaa kaikkia työtätekeviä, kaikkia puoluejäseniä, kaikkia talousrintaman työntekijöitä taisteluun edelleen sosialismin voiton puolesta, sovettiteollisuuden uusien saavutuksien puolesta, koko sosialistisen kansantaloutemme uuden nousun puolesta.

NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN (BOLSHEVIIKKIEN) PUOLUEEN KESKUSKOMITEA.

Sovettiliiton Kansankomissaarien Sovetilta

Sovettiliiton Kansankomissaarien Sovetti syvällä surulla tiedottaa Sovettiliiton työläisille, talonpojille ja kaikille työtätekeville puolueemme ja sovettivallan yhden parhaimman johtajan, sosialistisen teollisuuden organisaattorin, kommunismin asian puolesta rajattomasti uskollisen taistelijan, NKP(b):n KK:n Politbyron jäsenen — Raskaan teollisuuden kansankomissaarin GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZEN kuolemasta, mikä tapahtui helmikuun 18 päivänä.

Kansankomissaarien Sovetti, maamme kaikkien työtätekevien kanssa surren horjumattoman ja tulisen bolsheviikin, sosialistisen sovettiteollisuuden organisaattorin toveri Ordzhonikidzen raskasta menetystä lausuu lujan vakaumuksensa, että tämän revolutsioonisen taistelijan ja sosialismin rakentajan mainehikas elämä tulee olemaan esimerkkinä maamme kaikille työtätekeville ja kaikille revolutsioonisille taistelijoille kommunismin puolesta.

SOVETTILIITON KANSANKOMISSAARIEN SOVETTI.

Sovettiliiton Toimeenpanevalta Keskuskomitealta

Sosialististen Sovettitasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea tiedottaa syvällä surulla SSTL:n työläisille, kolhoosnikoille ja kaikille työtätekeville tulisen bolsheviikin, Liiton sosialistisen talouden suurenmoisen organisaattorin, sosialistisen teollisuutemme kyvykkään johtajan, SSTL:n TpKK:n jäsenen, Raskaan teollisuuden kansankomissaarin GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZEN kuolemasta, mikä tapahtui helmikuun 18 päivänä.

Sovettikontrollikomissilta

Sovettikontrollikomissia suree yhdessä Sovettiliiton kaikkien työtätekevien kanssa kommunismin asian puolesta aivan erikoisen taistelijan toveri **Sergo Ordzhonikidzen** ennenaikaista menetystä. Tämän mainion bolsheviikin koko elämä on esimerkki aivan erikoisesta taistelusta työväenluokan asian puolesta, kaikkien työtätekevien asian puolesta, esimerkki aivan erikoisesta lujuudesta puolueemme, Leninin-Stalinin puolueen päälinjan toteuttamisessa. Toveri **Sergo Ordzhonikidze** oli stalinilaisen esikunnan jäsen, esikunnan, joka rakentaa luokatonta kommunistista yhteiskuntaa taistelussa maailman kapitalismia ja sen kaikenkarvaisia agentteja ja apureita vastaan maassamme.

Sovettikontrollikomissia lausuu valittelunsa meidän Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitealle, toveri **Stalinille**, jonka henkilökohtainen läheinen ystävä toveri **Sergo Ordzhonikidze** oli.

SOVETTIKONTROLLIKOMISSIA.

Toveri ORDZHONIKIDZEN muistolle

Puoluettamme on kohdannut raskas menetys: helmikuun 18 p:nä kuoli äkillisesti sydänhalvaukseen toveri GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZE.

Kuolema tempasi riveistämme erinomaisen johtajan, väsymättömän taistelijan puolueen asian puolesta, sosialistisen industrian loistavien voittojen taistelujohtajan ja organisaattorin, lähimmän ja rakastetun toverimme ja ystävämme.

Toveri ORDZHONIKIDZE antoi koko kirkkaan elämänsä täydellisesti työväenluokan asialle, ihmiskunnan vapauttamisasialle, kommunismin asialle. Jo nuoruusvuosina toveri ORDZHONIKIDZE astui Leninin suuren lipun alle ja siitä lähtien elämänsä loppuun saakka kantoi tätä lippua käsissään rehellisesti ja uskollisesti, taistellen kaikkein etumaisimmilla asemilla.

Hänen elämänsä oli kiinteästi sidottu työläisten ja talonpoikain revolutsiooniseen taisteluun tsaristista itsevaltiutta ja porvarillis-kartanoherrasortoa vastaan, taisteluun suuren proletaarisen revolutsion voiton puolesta SSTL:ssa, valkokaartilaisarmeijain ja ulkolaisten interventtien murskaamisen organisointiin, sosialismin voitokkaaseen rakennustyöhön. Ja kaikkialla, missä hänen tulinen revolutsiooninen työskentelynsä tapahtui, se toi voiton toisensa jälkeen. Toveri ORDZHONIKIDZE oli esikuva bolsheviikista, joka ei tuntenut pelkoa ja esteitä puolueen asettamien suurten päämäärien saavuttamisessa. Tulinen energia, sitkeys, suoraluontoisuus, joukkojen ansiokkaan organisaattorin ja johtajan kyky yhdistyi hänessä ihmisiin suhtautumisessa ilmenneen sydämellisyyden ja toverillisen yksinkertaisuuden ihailtaviin ominaisuuksiin, jotka ovat niin hyvin tunnettuja kaikille, jotka henkilökohtaisesti tunsivat toveri Sergon ja jotka ovat erikoisia todelliselle leniniläiselle bolsheviikille.

Viimeiset seitsemän vuotta toveri ORDZHONIKIDZE oli SSTL:n raskaan teollisuuden johdossa. Hänen nimeensä yhdistyvät sosialistisen ekonomiikan mitä suurimmat voitot. Hänen avullaan puolue ratkaisi mitä vaikeimman tehtävän — mahtavan etumaisen raskaan industrian rakentamisen maassamme, mikä industria on uudestiaseistanut maatalouden, transportin ja maanpuolustuksen. Raskaan industrian työntekijäin monimiljoonaisen armeijan johdossa toveri ORDZHONIKIDZE valtasi rynnäköllä mitä vaikeimpia linnoituksia toinen toisensa jälkeen uuden tekniikan rakentamisen ja valtaamisen puolesta käydyn taistelun rintamalla. Hän vaalien kasvatti raskaan industrian kyvykkäiden, sosialismin asialle loppuun asti uskollisten, bolshevistisen puolueen ympärille tiivistyneiden toimihenkilöiden kaadereita.

Mutta nyt sinua kallis toveri Sergo, ei ole kanssamme. Tämä raskas menetys on korvaamaton. Tuskana tuntevat sen maamme kaikki työtätekevät. Me menetimme sinut aikana, jolloin maamme pääsi sosialismin voittoon. Näissä voitoissa, jotka olemme saavuttaneet suuren taistelun kautta, on suuri osa sinun työtäsi, sinun energiaasi, sinun rajatonta uskollisuuttasi kommunismia kohtaan. Hyvästi kallis ystävä ja toveri Sergo!

I. STALIN.
V. MOLOTOV.
L. KAGANOVITSH.
K. VOROSHILOV.
V. TSHUBARJ.
A. MIKOJAN.
S. KOSIOR.

G. PETROVSKIJ.
R. EICHE.
J. RUDZUTAK.
M. KALININ.
A. ZHDANOV.
P. POSTYSHEV.

A. ANDREJEV.
N. JEZHOV.
I. AKULOV.
V. MEZHLAUK.
N. ANTIPOV.
M. SHKIRJATOV.
J. JAKOVLEV.

Lääkärinlausunto toveri Grigorij Konstantinovitsh Ordzhonikidzen kuolemasta

Toveri **Ordzhonikidze** sairasti verisuoniskleroosia, joka aiheutti vaikeita skleroottisia muutoksia sydämen lihaksissa ja verisuonissa, sekä myöskin kroonillisen vian oikeanpuolisessa munuaisessa, joka jäi ainoaksi, sen jälkeen kun v. 1929 oli poistettu tuberkuloottinen vasen munuainen.

Viimeisten kahden vuoden aikana toveri **Ordzhonikidzella** oli aika-ajoittain havaittavissa stenokardian (rintarauhastaudin) ja sydämenahdistuksen puuskia. Viimeksi tällainen kohtaus, mikä esiintyi erittäin vaikeassa muodossa, oli marraskuun alussa v. 1936.

Helmikuun 18 p. aamulla toveri **Ordzhonikidze** ei valittanut mitään, mutta kello 17.30, odottamatta, päivälevon aikana hän tunsi pahoinvointia ja muutaman minuutin kuluttua aiheutti kuoleman sydänhalvaus.

SSTL:n Terveysasiain kansankomissaari
G. KAMINSKIJ.

Kremlin lääkintä- ja sanitaarihallinnon päällikkö
I. HODOROVSKIJ.

Kremlin lääkintä- ja sanitaarihallinnon konsultantti, lääketieteen tohtori
L. LEVIN.

Kremlin ambulatorion päivystävä lääkäri
S. METZ.

NKP(b):n Karjalan Aluekomitealta

Tv. helmikuun 18 päivänä kuoli Moskovassa horjumaton leniniläinen, väsymätön taistelija Leninin-Stalinin asian puolesta, maamme taloudellisen rakennustyön huomattava johtaja, NKP(b):n KK:n Politbyron jäsen, Liiton Raskaan teollisuuden kansankomissaari

GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZE.

Toveri **Ordzhonikidzen** koko valoisa elämä oli kokonaisuudessaan annettu työväenluokan asialle, kommunismin asialle.

Tov. **Ordzhonikidze** oli esimerkki ja esikuva johdonmukaisesta, kristallin puhtaasta ja horjumattomasta leniniläisestä bolsheviikista, joka paloi vihaa puolueen ja kansan vihollisia kohtaan.

NKP(b):n Karjalan Aluekomitea, surren yhdessä koko puolueen, koko maan kanssa tänä hetkenä raskasta menetystä, kutsuu Karjalan kaikkia työtätekeviä entistä lujemmin tiivistäytymään leniniläis-stalinilaisen Keskuskomitean ja kansojen johtajan toveri **Stalinin** ympärille edelleen taistelua varten sosialismin voiton puolesta, sovettiteollisuuden uusien saavutusten puolesta, koko sosialistisen kansantaloutemme uuden nousun puolesta.

NKP(b):n KARJALAN ALUEKOMITEA.

Karjalan ASST:n Toimeenpanevalta Keskuskomitealta ja Kansankomissaarien Sovetilta

Karjalan ASST:n Toimeenpaneva Keskuskomitea ja Kansankomissaarien Sovetti syvällä surulla tiedottavat Karjalan ASST:n kaikille työtätekeville raskaasta menetyksestä, mikä on kohdannut puoluetta, Sovettien maan työväenluokkaa ja kaikkia työtätekeviä.

Helmikuun 18 päivänä kuoli yksi uskollisin taistelija ja Leninin parhaimpia oppilaita, suuren Stalinin uskollinen asekumppani, Sovettien maan taloudellisen rakennustyön mitä suurin organisaattori ja johtaja — NKP(b):n KK:n Politbyron jäsen, SSTL:n Raskaan teollisuuden kansankomissaari **Grigorij Konstantinovitsh Ordzhonikidze**.

Toveri Ordzhonikidzen kirkas muisto innostaa Karjalan ASST:n työtätekeviä taisteluun edelleen sosialismin voiton puolesta, sovettiteollisuuden uusien saavutusten puolesta, koko sosialistisen kansantaloutemme uuden nousun puolesta.

KARJALAN ASST:n TOIMEENPANEVA KESKUSKOMITEA JA KANSANKOMISSAARIEN SOVETTI.

Tiedotus

NKP(b):n KK:n Politbyron jäsenen, Raskaan teollisuuden kansankomissaarin toveri G. K. Ordzhonikidzen hautajaisten järjestämistä varten on muodostettu komissi, johon kuuluvat toverit **I. A. Akulov** (puheenjohtaja), **N. K. Antipov, N. S. Hruschev, N. A. Bulganin, A. I. Gurevitsh, A. I. Stetskij, J. B. Gamarnik.**

NKP(b):n KK:n Politbyron jäsenen, SSTL:n TpKK:n jäsenen, Raskaan teollisuuden kansankomissaarin toveri G. K. Ordzhonikidzen hautajaisia järjestävältä komissilta

Toveri G. K. Ordzhonikidzen ruumis helmikuun 19 p:nä asetetaan Liittojen talon Pylvässaliin.

Toveri G. K. Ordzhonikidze vainajalle jäähyväisiä varten on Pylvässaliin avattu vapaa pääsy helmikuun 19 p:nä kello 12 alkaen.

Krematsioajasta ja hautajaisista tiedotetaan erikseen

G. K. ORDZHONIKIDZE

NKP(b):n Moskovan komitealta

Neuvostoliiton Kommunistisen (bolsheviikkien) Puolueen Moskovan Aluekomitea ja Kaupunkikomitea suurella surulla tiedottavat Moskovan ja Moskovan alueen kommunisteille, työläisille, kolhoosnikoille ja kaikille työtätekeville raskaasta menetyksestä, mikä on kohdannut puoluetta, maata ja koko maailman työtätekeviä.

Helmikuun 18 p:nä kuoli puolueen ja hallituksen yksi huomatuimmista johtajista, NKP(b):n KK:n Politbyron jäsen, Raskaanteollisuuden kansankomissaari toveri Grigorij Konstantinovitsh Ordzhonikidze.

Tulinen ja horjumaton bolsheviikki leniniläisestä kaartista, väsymätön taistelija puolueen yhtenäisyyden puolesta, Leninin ja Stalinin oppilas ja lähin asekumppani, sosialistisen industrian suurenmoisten voittojen organisaattori toveri **Ordzhonikidze** antoi koko erinomaisen ja mainehikkaan elämänsä aivan viimehetkeen saakka uskolliselle taistelulle kommunismin puolesta.

Toveri **Ordzhonikidze** oli esimerkki ja esikuva johdonmukaisesta, kristallin kirkkaasta ja horjumattomasta leniniläisestä bolsheviikista, joka paloi vihaa puolueen ja kansan vihollisia kohtaan.

Kirkas muisto toveri **Ordzhonikidzesta**, esimerkki hänen rajattomasta uskollisuudestaan Leninin-Stalinin puolueelle, hänen pelottomasta ja väsymättömästä taistelustaan proletaarisen revolutsion puolesta, maamme rakennustyön puolesta, innostaa kaikkia työtätekeviä uusiin sankaritekoihin taistelussa edelleen kommunismin voiton puolesta.

NKP(b):n MOSKOVAN ALUEKOMITEA JA KAUPUNKIKOMITEA.

Kulkulaitosasiain kansankomissariaatilta

Kulkulaitosasiain kansankomissariaatti syvällä surulla tiedottaa Sovettiliiton kaikille rautatieläisille raskaasta menetyksestä, mikä on kohdannut SSTL:n työtätekeviä.

Helmikuun 18 p:nä kuoli miljoonien työtätekevien ja koko puolueen tulisesti rakastama

GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZE,

vanha bolsheviikki, Leninin ja Stalinin asekumppani, raskaan industrian lahjakas organisaattori ja johtaja.

Toveri **Ordzhonikidze** oli tulinen taistelija bolshevismin voiton puolesta, koko sosialistisen talouden voiton puolesta, suuren synnyinmaamme kukoistamisen puolesta. Muisto kalliista **Sergo Ordzhonikidzesta** — suuresta bolsheviikki-revolutsioneerista — tulee ikuisesti elämään sydämissämme ja innostamaan meitä sosialismin uusiin voittoihin.

KULKULAITOSASIAIN KANSANKOMISSARIAATTI.

Sovettiliiton Puolustusasiain kansankomissariaatilta

Sovettiliiton Puolustusasiain kansankomissariaatti tiedottaa mitä syvimmällä surulla Työläis-Talonpoikaisen Punaisen Armeijan puna-armeijalaisille, komentajille ja polittyöntekijöille Raskaan teollisuuden kansankomissaarin, NKP(b):n KK:n Politbyron jäsenen, vanhan bolsheviikin, kansalaissodan rintamilla Punaisen Armeijan saamien voittojen mitä aktiivisimman organisaattorin — Sovettiliiton revolutsioonisen sotaneuvoston entisen jäsenen, yhdennentoista, neljännentoista ja kuudennentoista punaisten armeijoiden ja Kaukaasian sotarintaman revolutsioonisten sotaneuvostojen entisen jäsenen toveri **Grigorij Konstantinovitsh Ordzhonikidzen** kuolemasta.

Punainen Armeija säilyttää aina muiston toveri **Ordzhonikidzesta,** sankarillisesta taistelijastaan, koko maamme rakastamasta horjumattomasta leniniläisestä bolsheviikista. Hänen elämänsä, joka oli omistettu kokonaisuudessaan taistelulle proletaarisen revolutsion vihollisia vastaan ja sosialismin voiton puolesta, tulee aina olemaan esimerkkinä Punaisen Armeijan kaikille taistelijoille, innostaen heitä työskentelemään edelleen sovettimaan puolustuksen lujittamiseksi.

SSTL:n PUOLUSTUSASIAIN KANSANKOMISSARIAATTI.

SSTL:n Elintarveteollisuuden kansankomissariaatilta

SSTL:n Elintarveteollisuuden kansankomissariaatti tiedottaa kaikille elintarveteollisuuden työntekijöille raskaasta menetyksestä, mikä on kohdannut puoluettamme, Sovettiliiton työväenluokkaa ja kaikkia työtätekeviä — SSTL:n Raskaan teollisuuden kansankomissaarin, NKP(b):n KK:n Politbyron jäsenen toveri

GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZEN

äkillisestä kuolemasta.

Kaikki maamme työtätekevät tunsivat ja rakastivat toveri Ordzhonikidzea tulisena taistelijana bolsheviikkien puolueen puolesta maanalaisuudessa, pelottomana sotilasjohtajana kansalaissodan rintamilla, kyvykkäänä sosialistisen teollisuuden rakentajana, puolueemme yhtenä parhaimpana johtajana Leninin ja Stalinin asekumppanina.

Toveri Ordzhonikidzen kirkas esikuva tulee innostamaan kaikkia työtätekeviä rajattoman uskolliseen taisteluun kommunismin täydellisen voiton puolesta.

SSTL:n ELINTARVETEOLLISUUDEN KANSANKOMISSARIAATTI.

Kuolema on temmannut riveistämme bolshevistisen puolueen yhden perustanlaskijan, tulisen taistelijan, leppymättömän revolutsioneerin, sosialistisen teollisuuden luojan ja johtajan, puolueemme taisteluesikunnan vaihtumattoman jäsenen, Sovettiliiton kansojen rakastaman johtajan toveri Stalinin ystävän ja asekumppanin, puolueen ja koko maan rakastaman toveri **Sergo Ordzhonikidzen.**

Me, jotka olemme olleet yhdistetty toveri Sergoon monilla tuttavuus- ja työvuosilla, tulisesti rakastaneet ja kunnioittaneet häntä, kipeästi ja syvällisesti tunnemme puoluetta ja maata kohdanneen menetyksen raskauden.

Yhdessä koko puolueen ja Sovettiliiton kaikkien työtätekevien kanssa me painamme alas päämme kalliin toveri Sergon muistolle.

M. LITVINOV.
N. KRESTINSKIJ.
B. STOMONJAKOV.

KUVASSA: toverit STALIN ja ORDZHONIKIDZE Kremlissä Gruzian SST:n työtätekevien vastaanotossa (maaliskuun 19 p:nä v. 1936). (Sojuzfoto)

Suuri proletaarinen revolutsioneeri

Valtava, kuvaamaton suru on kohdannut puoluettamme, työväenluokkaamme, maamme kaikkia työtätekeviä, koko etumaista ihmiskuntaa: **Sergo Ordzhonikidzeä** ei ole enään kanssamme. On kuollut suuri proletaarinen revolutsioneeri, vanha tulinen bolsheviikki, yksi puolueemme rakentajista, leppymätön taistelija sen yhtenäisyyden puolesta, sen rivien puhtauden puolesta, Leninin ja Stalinin huomattava taistelukumppani, sosialistisen industrian loistavien voittojen organisaattori. Menetys on mittaamaton ja korvaamaton.

Vasta kolme ja puoli kuukautta sitten koko sovettimaa juhli **Sergon** 50-vuotispäivää. Tuntuu siltä, että se oli eilen: niin elävä on muistissa koko kansan hyväily, jolla koko kansa tuona päivänä maksoi **Sergolle** hänen myrskyisästä, kuohuvasta elämästä kansan hyväksi, hänen rakkaudestaan työtätekeviä kohtaan, hänen huolenpidostaan ihmisestä. Sanomalehtien sivuilta katsoivat sen ihmisen nauravat, viisaat silmät, joka oli koko puolueen ja koko maan rakastama, jota rakkaudella kutsuttiin meidän **Sergoksemme.** Nuo rehelliset, rohkeat, kauniit silmät ovat iäksi sulkeutuneet. Mutta **Sergon** nimi tulee säteilemään lämpöä, tulee aina olemaan vallankumouksellisen proletaarisen rohkeuden, työtätekeviin kohdistuvan rakkauden ja kansan vihollisiin kohdistuvan vihan symboolina.

Tov. **Ordzhonikidzen** mainehikas elämä on puolueemme ja sosialistisen revolutsion sankarillisen historian sivuja. Hän tuli tähän historiaan **Leninin** huomattavana oppilaana, **Stalinin** oppilaana ja ystävänä. Hän kulki yhdessä heidän kanssaan, maamme sosialismin suurten luojien kanssa, horjahtamatta ainoatakaan askelta sivulle, kertaakaan vavahtamatta — tämä järkähtämättömän vankka, peloton bolsheviikki. Hän oli bolshevismin leimuava ritari, kaikenlaisen opportunismin, vähäuskoisuuden, epärehellisen politikoimisen ja tyhjän fraaseilla ratsastamisen leppymätön ja peloittava vihollinen. Leninin ja Stalinin vastustajat olivat **Ordzhonikidzen** vastustajia, ja koko hänen elämänsä kului taistelussa puolueen yhtenäisyyden puolesta, bolshevististen rivien puhtauden puolesta.

Sergo koki kaikki ammattirevolutsioneerin, proletariaatin taistelijan elämän vaikeudet tsarismin vuosina. Vankiloissa ja karkoituksella hän kasasi vihaa tsarismia kohtaan sekä porvariston ja tilanherrain järjestelmää kohtaan. Illegaalisessa revolutsioonisessa työssä kasvoi hänen kokemuksensa joukkojen organisaattorina.

Suuri proletaarinen revolutsio ja kansalaissota nostivat **Sergon** kansan huomattavan johtajan valtavaan historialliseen korkeuteen. Hän muodosti armeijoita rintamalla ja organisoi kansojen keskinäisen ystävyyden Kaukaasiassa.

Kansalaissota päättyi — taistelu jatkui. Puolue uskoi **Ordzhonikidzelle** sosialismin rakentamisen ja puoluerivien puhtauden kontrollin. KKK:n puheenjohtajan ja TTT:n kansankomissaarin vastuunalaisella paikalla **Ordzhonikidze** osoitti kotkan silmän tarkkanäköisyyttä, miehekkyyttä, suoruutta ja uskollisuutta bolshevismin mainehikkaille traditsioille. Ordzhonikidze säälimättä paljasti kaksinaamaiset ja petturit puolueessa ja antoi puolueen vihollisille useita musertavia iskuja.

Raskaan teollisuuden johtaminen annettiin tov. **Ordzhonikidzen** tehtäväksi. Eipä suotta häntä kutsuttu sosialistisen industrian komandarmiksi. Hän johti sitä voitosta voittoon. Tässä avautuivat kaikessa loistossaan hänen huomattavat kykynsä organisaattorina, johtajana, ihmisten tuntijana, bolshevististen kaaderien kasvattajana. Hän oli komandarmi — innosti työläisiä ja insinöörejä rynnistykseen vaikeuksia vastaan, innosti esimerkillä ja sanalla, tartutti energiaansa, bolshevistista entusiasmiansa, kiihkeätä työnjanoaan ja palavaa uskoaan sosialismin voittoon.

Hän oli sosialistisen työn tosi runoilija. Hän antoi arvon stahanovilaisten alotteelle ja tarttui siihen, sillä hän oli valmistellut tätä initsiatiivia kasvattamalla kaadereita stalinilaisten ohjeiden mukaan. Toveri **Stalinilta Sergo** oppi huomaavaisesti, rakkaudella suhtautumaan sankarillisen ja jalon kommunistisen työn pioneereja kohtaan. Hän tunsi kaikki raskaan teollisuuden vähänkin huomatut työntekijät, tunsi heidät ei ainoastaan nimeltä, vaan mennen syvälle työntekijäin elämään, luonteeseen. Hän oli ankara päällikkö ja uskollinen toveri. Hänen vaativaisuutensa oli myöskin herkkyyttä.

Sergolla oli suuren bolsheviikin suuri ja tulinen sydän. Tässä sydämessä eli palava rakkaus työväenluokkaa kohtaan, työtätekeviä kohtaan, koko ihmiskuntaa kohtaan — ja leimuava viha työväenluokan ja ihmiskunnan vihollisia kohtaan. Tämän suuren sydämen fyysilliseen kalvoon jättivät taistelun, vainojen ja mielenliikutusten vuodet jälkensä. Mutta sairas sydän pysyi täynnä revolutsioonista intomielisyyttä, täynnä rakkautta suurta synnyinmaatamme kohtaan. Kuolema tempasi riveistämme kallisarvoisen elämän.

Puolueemme jäi orvoksi, maamme jäi orvoksi. Sovettiliiton kaikkien rehellisten kansalaisten, koko työtätekevän ihmiskunnan suru on mittaamaton. Näinä surun hetkinä ajatus kohdistuu ennenkaikkea niihin, jotka ovat olleet vainajan lähimpiä ystäviä, hänen ensimmäisiä tovereitaan — puolueemme Politbyron jäseniin, toveri **Staliniin.** Kansan miljoonista silmistä he lukevat uskollisuuden ja rakkauden, valmeuden rajattoman uskolliseen taisteluun sen sosialismin suuren asian puolesta, jolle kallis, rakas **Sergo** antoi koko elämänsä sydämen viimeistä pisaraa myöten. Häntä ei voida korvata. Sellaisia kuin **Sergo** — on hän yksin. Mutta menetyksissä bolsheviikit oppivat kymmenkertaistuttamaan voimansa. Hetkeksikään ei vavahda se lippu, jota **Sergo** piti käsissään.

Sergon nimi, muisto hänestä, koko hänen mainehikas elämänsä tulee vuosisatoja antamaan valoa kommunismin rakentajien sukupolville. Hän oli esikuva ihmisestä, jota varten kommunismia rakennetaan, ja esikuva ihmisestä, joka rakentaa kommunismia: ritari tämän sanan parhaassa, jalossa mielessä, ihmiskunnan peloton puolustaja, sankari, jossa uljuus ja vaatimattomuus, miehekkyys ja yksinkertaisuus muodostivat tosi kauneuden.

("Pravdan" pääkirjoitus 19 helmik. 1937.) Otettu radioitse.

Kuoli suuri revolutsionieru

Tämän kuun 18 päivänny 17 tshuassuo 30 minuttua kuoli Kremljas omas kvatieras yksi parahimbis meijän partien organisuatorois, ruadajis, meijän hosaistvennoin stroitelstvan pobiedoin rukovodiiteljois, Tjäzheeloin promyishlennostin narodnoi komisuaru, Partien tsentraljnoin komitietan politbyron tshlena — Grigorii Konstantinovitsh Ordzhonikidze.

Tovarishu Ordzhonikidze (partiinoi nimi oli hänelläh Sergo) rodjivui Oktjabrjankuus 28 päivänny vuonnu 1886 Gruuzies, Goreshan kyläs. Jo konzu opastus vuozinnu shkolis organizuidihes sosialdemokratitsheskoit krushkat, oli vuozinnu 1901—1902 nämih mennyh Grigorii Konstantinovitsh. Vuonnu 1903 Ordzhonikidze tuli Venjan Sosialidemokratitsheskoin Ruadajien Partien riädylöih bolsheviekkannu.

Vuuvvennu 1905 konzu häi lopiettuo fershaljskoin shkolan tuli Batumih, tovarishu Ordzhonikidze vei suurdu propagandistkoidu ruaduo ruadajien keskes, organisuitshi miitingoi i diskussieloi mensheviekkoi vastah i aivin nämis diskussielois pidi keräl i käytti tovarishu Stalinin kniigastu "Vsklozj o partiinih raznoglaazijah"

Sygysyl vuuvvennu 1905 Ordzhonikidze siirdyi ruadamah Abhaazieh Gudautin linnah. Jo täl aigoi Sergo Ordzhonikidze asettavuu kui profeesionualu revolutsionieru, kudaman saduatshaksi roiteh vaikui yksi saduatshu — revolutsie. Jo yheksätostu vuodisennu häi azettuu yhteksi tunnetuimbis partien podpoljnoiksi ruadajaksi i tiettäväizeksi Kavkaazies.

Enzimäizen kerran oli Sergo tsarskoin zhandarmoin arestuitunnu janvarjankuus vuonnu 1906. Piästyö porukoil tyrmäspäi iäre häi menöy Tbilisih (Tiflisih) i sie häi enzimäizen kerran tabuau rahvahan muudroidu vozhdjua tovarishu Stalinie, kos Stalin redaktiiruitshi zhurnualua "DRO" (Vremja). Tiä häi ruattuo erähie kuuloi meni Germaanieh Berlinah kuspäi tulduo järilleh vuuvvenu 1907 oli työtty Bakuh partiinoih ruadoh.

Tulduo Bakuh, kus oli rukovooditeljannu silloi tovarishu Stalin, Ordzhonikidze oli otettu partiinoih komitiettah i sie häi ruadoi aktiivno i sie häi rodjih Stalinil yhteksi kaikis lähimbäiseksi soratniekaksi, yhtes ruadajaksi i auttajaksi. Hänes rodjih podlinnoi ruadajien rukovodiitelju, kudai ni konzu ni yhtes printsipialjnois ruado kysymykses ei andavunnuh mensheviekoil.

Jouvvuttuo nojabrjankuus vuuvvennu 1907 tyrmäh Sergo i sie jatkoi ruaduo. Tänne oli jälles joudunuh i Stalin i hyö opatj jatkettih Bakunskoloin ruadajien rukovodjimistu toras kapitalistoi vastah.

Apreljankuus vuuvvennu 1908 oli tov. Ordzhonikidze suudittu kaikeksi elaigua silkkah Siberieh. I tämän jälles ruvettih händy taluttelemah tyrmie myö i endisie ruadosijoi myöte, shtobi vie suudie händy i sie ruattulois ruadolois. Vaste keväel vuuvennu 1909 oli häi työtty Siberieh Jeniseiskoih gubernieh, Potaskui kyläh. I tänne tulduo häi rubei jatkamah revolutsionnoidu ruaduo.

Tiäpäi, kunne häi oli työtty "iäksi", kahten kuun jälles häi pagenou i tulou järilleh Bakuh kus rubieu jatkamah revolutsionnoidu podpoljnoidu ruaduo.

Vuuvennu 1909 Ordzhonikidze utshastvuitshou Persidskois revolutsionnois dvisheenies kudai oli napruavittu enne kaikkie vägehes kolonisatorskoidu tsuarin politiikkua vastah. Tiä olles häi oli yhtevyös meijän vozhdjan i utshiiteljan Leninin ker i tiäpäi häi työndi bolshevidskoidu literatuurua Rossieh.

Nojabrjankuus vuuvvennu 1910 Ordzhonikidze tulou järilleh Bakuh i siepäi ajau Frantsieh Pariizhan linnah i menöy oigieh Leninin kvatierah.

Lähel Pariizhua oli partiinoi shkola i tänne opastumah lähti Ordzhonikidze, no tämä kodvaizen olduo pidi hyllätä i Lenin työndi Sergon vuazhnoloin porutsheenieloinke Rossieh, shtobi pidiä podgotoviiteljnoidu ruaduo bolsheviekkoin Rossiiskoin konferentsien pidämizeksi. Tämän saduanien ylen trudnolois usloovielois häi vyipolni hyvin. Tämän tuloksennu oli segi, shto Pragas janvarjankuus vuuvvennu 1912 oli bolsheviekkoin konferentsie i kus Tbilisin deleguatannu oli Ordzhonikidze.

Täs konferentsies häi luadji dokluadan i vyistupaitshi preenielois. Tiä händy vyiberittih Sentraljnoin Komitietan tshlenaksi. Sen jälles tulou järilleh Rossieh kus pidäy suurdu revolutsionnoidu partiinoidu ruadua i enne kaikkie provodjiu Prazhskoin konferentsien resheenieloi. Apreljankuus vuuvvennu 1912 opatj arestuittih kos häi oli Piiteris. Tiä händy suudittih kolmeksi vuuvveksi kuatargah i sen jälles työnnettäväksi silkkah iäksi kuspäi häi oli paennuh. Händy pandih kandaloih i istutettih Shlissenburskoih kriepostjih. Vuuvvennu 1915 jälles istundan etapoil työttih händy silkkah Siberieh i tiä opatj häi pidäy partiinoidu ruaduo. Posthji kaheksa vuottu oli kuatargas, tyrmäs i silkas enne fevraljskoidu revolutsiedu i ni mi ei hänen revolutsionnoidu energiedy voinuh murdua.

Yhtes muijen siljnoloin kel häi piäzöy iäre i tulou Piiterih kus opatj Leninin predlosheenies Sergo otetah Piiterin bolsheviekkoin komitiettah i opatj häi jatkau energitsho, kaikel väel, partiinoidu ruaduo.

Sygysyl häi kävyy Kavkaazieh organisuitshemah bolsheviekkoin torua mensheviekkoi vastah. Tulduo järilleh Piiterih häi utshatsvuitshoi Oktjabrskoih revolutsieh i myöhembin työnnetäh händy frontil toruamah milloi, yhty milloi tostu belogvardeiskoidu otrjuadua vastah.

Ordzhonikidze frontas frontal kävyi andamah nishkah niil ket tuldih meijän piäl. I sie kus häi oli murdi vraguloin frontat. Voitos voittoh häi vei Krasnoin Armien tshuastjiloi.

Häi oli osvobodjimas valgieloispäi Ukrainua, Donua, Kubanua, Dagestanua, Azerbaidzhanua i vie äijis muis kohtis.

Maijankuus vuuvvennu 1921 praviiteljstvu andoi tovarishal Ordzhonikidzel nagruadan "Ordenan Krasnogo Znameni".

Ordzhonikidze äijäs sijas Kavkaazies i muijal meijän suurdu sojuuzua vei partiinoidu ruaduo kaikenmoisie oppositsieloi vastah i utshastvuitshi niijen hävittämizes. Häi ruadoi äijäs sijas: sovetskolois i partiinolois organizatsielois. Jälgimäizinny ruadoi häi tjäzheeloin promyishlennostin narodnoinnu komisuarannu, kus olles häi andoi äijän energiedu meijän muan oboronan lujittamisekse.

Ei ammui meijän muan rahvas, vaikui kolme kuudu järillehpäi, piettih suuren revolutsionieran, rahvahan vozhdjan suuren Stalinin soratniekan 50 vuodistu jubileidu i nygöi ei händy, meijän Serguo ole meijän keskes. Häi, rahvahal tiettäväine, yksi parahimbis partien organisuatorois, kudai kaikel omal väel torai aivin toko partien edinstvan puoles, partien izmenniekkoi vastah, kudai zhelesnoil käel nosti meijän sotsialistitsheskoidu stroitelstvua. Olles mil tahto utshastkal työtty häi potshotno vyipolni partiinoit saduaniet.

Nygöi ei ole meijän keskes meijän Serguo.

Sergon kai elaigu on meil primierannu omas tulevaizes ruavos i toras kommunizman puoles, kommunizman stroimizeksi. Sergon elaigu tulou meidy opastamah toras partien lijnien viemizeksi silleh kulleh meidy neuvvou tov. Stalin. Sergon ruado eläy meis. Sergon ruado i elaigu eläy niis kymmenis i sadois ruadajis partiinolois i ei partiinolois kudamat on häi vospitainnuh omas elaijas i ruavos partien dielon voittoh viemizes.

Ei ole enämbiä meijän riädylöis vernoidu partien tshlenua, vernoidu lenintsua, suuren Stalinin vernoidu soratniekkua, rahvahan yhty parahimbis i ljuubituimbis vozhdjis — Grigorii Konstantiinovitsh Ordzhonikidzie. Suuri traur on meijän riädylöis. Myö painammo alah trauran znuamenit. Sanommo omat jälgimäizet proshaljnoit sanat meijän omal Sergol, suuren Stalinin soratniekal.

Myö lujitammo omie riädylöi suuren, armahan Stalinin ymbäri vie lujembaksi i toruammo meijän partien dielon edehpäi viemizeksi kui torai Ordzhonikidze i kui neuvvou meijän armas Stalin.

G. K. ORDZHONIKIDZE

Grigorij Konstantinovitsh (puolueen antama nimi "Sergo") Ordzhonikidze syntyi lokakuun 28 (15) p:nä v. 1886 länsi-Gruziassa, Goreshan kylässä, joka nykyään kuuluu Gruzian SSR:n Horagoulskin rajoniin. Toveri Ordzhonikidzen isällä oli kaikkiaan vain muutama desjatiina huonoa maata, jota muokkasi itse; peltotöiden väliajoilla puute pakoitti hänet käymään ansiotöissä Tshiaturissa — vetämässä marganssimalmia.

Keväällä 1898 toveri Ordzhonikidze päätti Horagoulskin kaksiluokkaisen koulun ja sen jälkeen siirtyi opiskelemaan Hashurin rautatiekouluun, mutta vuoden kuluttua hän perheen köyhyyden takia oli pakoitettu jättämään koulun ja palaamaan maaseudulle. Pian kuoli isä, jättäen jälkeensä suuren perheen. Syksyllä 1900 toveri Sergon serkku Tarasij Ordzhonikidze saattoi hänet Tbilisiin (Tiflisiin). Täällä hänen onnistui sijoittaa Sergo kaupungin sairaalan yhteydessä olevaan välskärikouluun.

Välskärikoulussa opiskelivat pääasiallisesti kansan pohjakerroksista lähtöisin olevat. Juuri sellaisissa oppilaitoksissa olivat revolutsioniset mielialat erittäin voimakkaita opiskelijain keskuudessa ja muodostuivat sosialidemokraattiset kerhot. Erääseen sellaisista kerhoista piakkoin yhtyi myös toveri Ordzhonikidze. Vuosina 1901—1902 hän oli Tbilisissä sellaisen opiskelijain keskuskerhon osanottajana, jota johti sosialidemokraatti-bolsheviikki Kazarov.

Vuonna 1903 toveri S. Ordzhonikidze liittyi Venäjän sosialidemokraattiseen työväenpuolueeseen (VSDTP). Tästä ajasta alkaen toveri Sergo Ordzhonikidze antaa koko elämänsä, kaikki voimansa ja tulisen revolutsionisen energiansa jakamattomasti taistelulle työväenluokan asian puolesta, suuren leniniläis-stalinilaisen puolueen asian puolesta.

19-vuotiaana nuorukaisena hän oli jo Gudautin puoluejärjestön yleisesti tunnustettu johtaja, puolueen Suhumin piirikuntakomitean jäsen, maanalaisen toiminnan nerokas organisaattori, tulinen propagandisti ja agitaattori. Tammikuun 5 p:nä v. 1906 Bombarin kylässä, lähellä Gudautia toveri Ordzhonikidzen vangitsee tsaarin poliisi. Kesäkuun 7 p:ään v. 1906 asti hän oli Suhumin vankilassa, josta vapautettiin takuuta vastaan, jonka jälkeen hän matkusti Tbilisiin. Täällä Sergo ensi kerran kohtasi toveri Stalinin hänen toimittamansa bolshevistisen lehden "Dro" ("Aika") toimituksessa. Seuraavana päivänä hän oli Stalinin luona kirjapainossa, jossa "Dro"-lehteä painettiin. Täällä Stalin lahjoitti Sergolle vasta äskettäin julaistun broshyyrinsa Tukholman "VSDTP:n yhdistävästä edustajakokouksesta", jota broshyyria Sergo kiirehti käyttämään mensheviikkejä vastaan. Tbilisissä tov. Stalinin kanssa tapahtuneesta ensimmäisestä kohtauksesta lähtien Sergo Ordzhonikidze tuli ainiaaksi hänen lähimmäksi ystäväkseen ja uskolliseksi asekumppanikseen. Työskenneltyään puoluejärjestössä noin kaksi kuukautta, hän elokuussa maanalaisesti meni ulkomaille ja palasi pian Venäjälle.

Maaliskuussa 1907 toveri Ordzhonikidze lähetettiin puoluetyöhön Bakuun. Bakussa työskentelyn kausi oli suurenmoisena tien viittana Sergon formeerautumisessa bolshevistisen puolueen tunnetuksi toimihenkilöksi. Täällä toveri Stalinin johdolla toveri Ordzhonikidze, silloin vielä melkein nuorukainen, kypsyi joukkojen todelliseksi johtajaksi, lujaksi, leppymättömäksi leniniläiseksi, joka ei taipunut vaarojen ja taisteluvaikeuksien edessä. Yhdessä Shaumjanin, Dzhaparidzen ja Spandarjanin kanssa toveri Ordzhonikidze kuului toveri Stalinin johtamaan bolshevistiseen Bakun komiteaan.

Tultuaan välskäriksi Asadulajevin nafta-alueen sairastupaan Romanyn työläisasutuksessa, toveri Ordzhonikidze heti ensipäivästä alkaen ryhtyi suureen maanalaiseen työhön ja valloitti työläisten luottamuksen ja rakkauden. Toveri Sergo osasi löytää yhteisen kielen riistettyjen proletaarien eri kansallisuuksiin kuuluvan joukon — tjurkkien, venäläisten, gruzialaisten, iranilaisten (persialaisten) ja armenialaisten kanssa, kykeni tiivistämään heidät bolshevismin loosunkien ympärille. Taitavasti kooten ympärilleen aktiivin, lujittaen bolshevistista ydintä, toveri Ordzhonikidze päivästä toiseen repi ja murskasi menshevismin vaikutusta työläisjoukoissa. Hän osallistui aktiivisesti valtakunnan kolmannen duuman vaalikamppailuun.

Ollessaan puolueorganisaattorina Balahanin rajonissa toveri Ordzhonikidze osallistui aktiivisesti vuoden 1907 Toukokuun 1 päivänä "Stepan-Razin" vuorella pidetyn työväen joukkodemonstratsion valmisteluun. Täällä hänet vangittiin ja keksityllä sukunimellä Kutshhishvili istui vankilassa 26 päivää.

Kesällä 1907, jolloin Bakun proletariaatin eteen nousi kysymys kollektiivisen työsopimuksen solmiamisesta naftateollisuuden harjoittajain kanssa ja kun tuli käydä suoranaisia neuvotteluja teollisuuden harjoittajain kanssa, bolsheviikit esittivät tunnetuksi tulleen stalinilaisen loosungin "neuvotteluista takuiden kanssa" (työväenlehdistön ja kokouksien täydellinen vapaus, henkilöllinen koskemattomuus jne.). Toveri Ordzhonikidze suoritti suurta työtä nafta-alueilla ja tehtaissa, selostaen neuvottelun merkitystä, juurruttaen joukkoihin bolshevistisia loosunkeja, paljastaen mensheviikkejä, dashnakkeja, eserrejä. Bolsheviikkien johtama, Stalinin johtama Bakun proletariaatti sai voiton. Mutta siihen aikaan toveri Ordzhonikidze, jonka tsaarin poliisit olivat vanginneet marraskuussa 1907, istui Bailovskin vankilassa. Piakkoin tähän samaan vankilaan teljettiin myös toveri Stalin.

Huhtikuun 9 p:nä 1908 Bakussa oikeuskamari tuomitsi toveri Ordzhonikidzen iäksi karkoitettavaksi Siperiaan ja menettämään kaikki oikeutensa. Lokakuun 27 p:nä hänelle annettiin lisätuomio yhden vuoden linnavankeustuomio revolutsioonisen toiminnan takia Abhaziassa. Keväällä 1909 hänet karkoitettiin Siperiaan. Karkoituspaikaksi oli määrätty Jenisein läänin Potaskuin kylä. Kahden kuukauden kuluttua toveri Ordzhonikidze pakenee karkoituspaikalta ja palaa Bakuun jatkamaan puoluetyötä.

Loppupuolella kesää 1909 bolsheviikkien Bakun järjestö lähettää toveri Ordzhonikidzen Iraniin (Persiaan), Diljanskin maakuntaan, joka silloin oli revolutsioonisen liikkeen areenana, liikkeen, joka syntyi Venäjän ensimmäisen revolutsion vaikutuksesta. Täällä toveri Ordzhonikidze oli tsarismin ryöstö- ja siirtomaapolitiikkaa vastaan suunnattujen joukkoesiintymisten poliittisena johtajana ja organisaattorina, johti työtä paikallisen sosialidemokraattisen järjestön perustamiseksi.

Iranista käsin toveri Ordzhonikidze järjesti mitä kiinteimmän yhteyden Leninin kanssa rajantakaisen bolshevistisen keskuksen ja bolsheviikkien Parisin ryhmän kanssa. Hän järjesti rajantakaisen bolshevistisen kirjallisuuden transportin Venäjälle Iranin kautta. Marraskuussa 1910 toveri Ordzhonikidze palaa Bakuun ja sieltä matkustaa Parisiin, jossa suoraan asemalta menee Leninin asuntoon. Niinkuin N. K. Krupskaja muistelmissaan kirjoittaa, "siitä ajasta alkaen hänestä tuli yksi kaikkein lähimmistä tovereista".

Toveri Ordzhonikidze saapui ulkomaille sinä aikana, jolloin, hänen omien sanojensa mukaan, "Iljitshin johtamaa bolshevistista ryhmää ammuskeltiin kaikilta tahoilta". Toveri Ordzhonikidze alkaa opiskella Longymoon puoluekoulussa (Parisin luona), jonka Lenin perusti puoluekaaderien aatteellis-teoreettisen tason kohottamiseksi. Kuitenkin toveri Ordzhonikidze pian keskeyttää opiskelun ja Vladimir Iljitsh Leninin antaman tehtävän mukaisesti jälleen palaa Venäjälle täyttämään mitä vastuunalaisinta tehtävää — valmistamaan yleisvenäläisen puoluekonferenssin koollekutsumista. Tämän Leninin antaman tehtävän toveri Ordzhonikidze täytti loistavasti. Puoluekonferenssin koollekutsumiseksi Venäjällä muodostettiin Venäjän organisatsiokomissi — käytännöllisesti toimiva venäläinen keskus. Lenin piti tämän, toveri Ordzhonikidzen ponnisteluilla järjestetyn keskuksen perustamista mitä suurimpana saavutuksena, puolueen pääsynä leveälle tielle.

Lyhyt elämäkerta

Kuvassa: ORDZHONIKIDZE ja KIROV kansalaissodan vuosina (Sojuzfoto)

Marraskuussa 1911 toveri Ordzhonikidze teki selkoa Leninille Parisissa työstään, jonka jälkeen matkusti Pietariin. Tammikuussa 1912 Pragissa pidettiin puoluekonferenssi, joka näytteli bolshevistisen puolueen historiassa erittäin suurta osaa. Toveri Ordzhonikidze oli konferenssissa Tbilisin bolshevistisen järjestön delegaattina, käytti puheenvuoroja melkeinpä kaikista laajan työjärjestyksen kysymyksistä. Konferenssissa toveri Ordzhonikidze 26-vuotiaana nuorukaisena valittiin bolsheviikkien puolueen KK:n jäseneksi. Venäjällä suoritettavan työn ohjaamista varten perustettiin KK:n byro, johon kuuluivat tt. Stalin, Sergo Ordzhonikidze ja Spandarjan.

Maaliskuussa 1912 toveri Ordzhonikidze matkusti Pietariin selostamaan Pietarin puoluejärjestölle Pragin konferenssista. Pietarista hän matkusti Vologdaan siihen aikaan siellä karkoitettuna olleen toveri Stalinin luo. Yhdessä toveri Stalinin kanssa (joka pakeni karkoituspaikalta), hän matkusti Bakuun ja sieltä Tbilisiin. Toveri Ordzhonikidze julkaisi konspiratiivisesti kymmenissä tuhansissa kappaleissa johtavia puoluedokumentteja, joiden joukossa oli myös toveri Stalinin kirjoittama "VSDTP:n vaaliplatformu valtakunnan neljännen duuman vaaleissa".

Huhtikuussa 1912 toveri Ordzhonikidze jälleen matkusti Pietariin. Täällä toveri Ordzhonikidzen, joka asui vieraalla passilla, tsaarin ohrana yllätti ja vangitsi. Pietarin piirioikeus tuomitsi toveri Ordzhonikidzen 3 vuodeksi pakkotyöhön ja sitten karkoitettavaksi iäksi. Lokakuussa 1912 toveri Ordzhonikidze pantiin kahleisiin ja kuljetettiin Schüsselburgin linnoitukseen — pakkotyövankilaan. Kärsittyään pakkotyörangaistuksen, hänet lokakuussa 1915 etappitietä karkoitettiin itä-Siperiaan, Aleksandrovskin lähetysvankilaan, josta joutui Pokrovskojen kylään, 90 kilometriä Jakutskista. Täällä karkoituspaikallakin väsymätön toveri Ordzhonikidze käy kiihkeätä taistelua mensheviikkejä, eserreja ja anarkisteja vastaan.

Vuoden 1917 helmikuun revolutsion ensipäivistä alkaen toveri Sergo Ordzhonikidze kehittää suuren työn revolutsioonisten saavutusten lujittamiseksi Jakutiassa ja laajojen joukkojen vetämiseksi revolutsiooniseen taisteluun. Toveri Ordzhonikidze kuului Jakutian sovetin toimeenpanevaan komiteaan, oli yhteiskunnallisen turvallisuuden komitean presidiumin jäsen, suoritti suurta organisatsio- ja agitatsiotyötä jakuttien keskuudessa.

Toukokuussa 1917 yhdessä toisten karkoitettujen bolsheviikkien kanssa toveri Ordzhonikidze matkustaa Irkutskiin ja sieltä Pietariin, jossa hän kokonaisuudessaan siirtyy puolueen taistelutoimintaan Pietarin proletariaatin keskuudessa.

Leninin esityksestä toveri Ordzhonikidze vedetään bolshevistisen järjestön Pietarin komiteaan, Pietarin komitean toimeenpanevaan komissiin (byro) sekä myös Pietarin sovetin toimeenpanevaan komiteaan.

Edessä oli puolueen VI edustajakokouksen koollekutsuminen, jonka välittömän valmistelun ja läpiviemisen Lenin antoi Stalinin tehtäväksi. Itse Lenin piilotteli niihin aikoihin Systerbäckin lähellä heinäladossa ja Stalinin antamana tehtävänä toveri Sergo kaksi kertaa kävi Iljitshin luona saamassa direktiivejä.

Tänä proletaarisen revolutsion raskaana aikakautena, jolloin eteen tulleen vaaran edessä useat vavahtivat, seisoi lujana puolueen KK:n ja Pietarin järjestön johtajan paikalla toveri Stalin. Sergo oli katkeamattomasti hänen kanssaan ja hänen luona, suorittaen hänen johdollaan tarmokasta, rajattoman suurta taistelua puolueen leniniläisten loosungien puolesta.

Syyskuun alussa toveri Ordzhonikidze matkusti Taka-Kaukaasiaan, jossa hän palavasti osallistui Taka-Kaukaasian bolsheviikkien taisteluun vastavallankumouksellista menshevismiä vastaan. Marraskuun 6 päivänä 1917 toveri Sergo palasi Taka-Kaukaasiasta Pietariin. Uskollisena leniniläisenä toveri Sergo oli suuren proletaarisen revolutsion voiton puolesta itseuhrautuvaisten taistelijain etumaisimmissa riveissä. Bolshevistisen puolueen Pietarin komitea lähetti hänet rintamalle Pulkovan luo Kerenskiä vastaan, joka kenraali Krasnovin kasakkakorpuksen kanssa hyökkäsi revolutsioonista Pietaria vastaan.

Puolueen KK useita kertoja valtuutti toveri Ordzhonikidzen johtamaan aluettakäsittäviä armeijan- ja rintaman edustajakokouksia niin ennen Lokakuun kumousta kuin myös sen jälkeen.

Toveri Ordzhonikidze oli useita kertoja Pietarin sovetin istuntojen puheenjohtajana, jossa hän aina tiukasti puolusti ja taitavasti toteutti Leninin linjaa.

Tammikuun 2 p:nä 1918 KK:n ja Sovnarkomin päätöksellä toveri Sergo Ordzhonikidze nimitetään Ukrainan rajonin väliaikaiseksi erikoiskomissaariksi ja samalla varustetaan valtuuksilla Sovetti-Venäjän hädänalaisten paikkakuntien elintarpeilla varustamisen alalla. Valtavalla energialla ja miehuullisuudella toveri Ordzhonikidze tiivisti Ukrainan ja Donin työtätekevät joukot Ukrainan miehittäneiden saksalaisten imperialistien armeijan lyömiseksi takaisin. Huhtikuussa 1918 toveri Ordzhonikidze siirtyy Donille ja siellä suorittaa toimenpiteitä vastarinnan järjestämiseksi saksalais-gaidamaakkeja vastaan, jotka vähitellen siirtyvät etelään päin, Donille ja Kubaniin.

Huhtikuun 9 p:nä 1918 RSFSR:n Sovnarkom Leninin ja Stalinin allekirjoituksella julkaisi dekreetin eteläisen piirin erikoiskomissariaatin perustamisesta, jonka komissariaatin puheenjohtajaksi nimitettiin Sergo Ordzhonikidze. Toveri Sergo viipymättä ryhtyy kaikin voimin taisteluun porvarillista vastavallankumousta ja saksalaisia miehitysjoukkoja vastaan, Sovettivallan lujittamiseen etelässä.

Toukokuun 2 p:nä toveri Ordzhonikidze Leninin ja Stalinin telegrafitietä lähettämän ohjeen mukaan matkusti rauhan delegatsion johdossa neuvotteluihin saksalaisten joukkojen komentajiston kanssa sotatoimintojen lopettamiseksi ja ilmoittaakseen protestin sen johdosta, että saksalaiset ovat vallanneet Taganrogin. Delegatsion vangitsi saksalainen patrulli, riisui sen aseista ja lähetti Taganrogiin. Vasta toveri Ordzhonikidzen jyrkän protestin jälkeen Taganrogissa delegatsiolle turvattiin esteetön palaaminen takaisin Rostoviin.

Toukokuun 7 päivänä 1918, kun itävaltalais-saksalaiset sotajoukot, gaidamakit ja valkokasakat taistelulla valtasivat Rostovin, toveri Ordzhonikidze esheloonineen viimeisenä perääntyi Vataiskiin ja sitten Tihoretskiin, edetäkseen sieltä taistellen Tsaritsyniin, joka eli vaikeita päiviä. Tsaritsynissa toveri Ordzhonikidze organisoi vastavallankumouksellisen kapinan tukahduttamisen. Yhdistettyään kaupungissa olleet sovettisotajoukot yhden komentajiston alaiseksi, turvattuaan Tsaritsynille lujan puolustuksen, toveri Sergo kiiruhti Kubaniin organisoimaan puolustusta hyökkääviä saksalaisia vastaan ja lujittamaan nuoren Punaisen armeijan mahtia. Toveri Ordzhonikidzen ehdotuksesta erillisinä olleet Kubanin Sovettitasavalta ja Mustanmeren Sovettitasavalta yhdistyivät yhtenäiseksi Kubanin-Mustanmeren tasavallaksi.

Kesäkuun 6 päivänä 1918 saapui Tsaritsyniin toveri Stalin, jonka Kansankomissaarien Sovetti oli nimittänyt elintarveasiain johtajaksi Venäjän eteläosassa. Hän otti heti käsiinsä kaikki hallintolangat. Stalinin rautainen tahto ja organisatoorinen nerous säilytti ratkaisevana aikana strategisessa, poliittisessa ja taloudellisessa suhteessa tärkeimmän Tsaritsynin rajonin proletaariselle vallankumoukselle. Hänen apulaisenaan oli toveri Ordzhonikidze, joka tähän aikaan oli palannut Tsaritsyniin.

Heinäkuun alussa on toveri Sergo Ordzhonikidze jälleen Kubanissa. Kesällä 1918 aloitti hyökkäyksensä kenraali Denikinin valkoarmeija, joka oli lujittautunut Donin ja Kubanin yhtymäkohtaan. Taistelussa denikiniläisiä joukkioita vastaan toveri Ordzhonikidze osoitti erikoista miehuutta ja henkilökohtaista sankaruutta, valtavaa organisatsiotalanttia ja poliittista tarkkanäköisyyttä.

Toveri Ordzhonikidze joutui väliaikaisesti jäämään Ingushetiaan. Kesäkuun alussa 1919 toveri Ordzhonikidze pääsi illegaalisesti tulemaan Tbilisiin. Täällä toveri Sergo yhdessä Tbilisin bolsheviikkien kanssa suunnitteli vastaisen taistelun tien Gruzian vastavallankumouksellista menshevistista hallitusta vastaan. Kohta toveri Ordzhonikidze lähti Moskovaan silloin ainoata mahdollista tietä — kalastus-purjeveneellä pitkin Kaspian merta Astrakaanin kautta. Täällä toveri Ordzhonikidze kohtasi ensimmäisen kerran S. M. Kirovin. Silloin heidän välillään solmiutui se suuri ystävyys, joka ei katkennut kaikkina seuraavina yhteisen taistelun ja työn vuosina.

Astrakaanista toveri Ordzhonikidze matkusti Moskovaan. Siellä hän teki selostuksen Leninille. Heinäkuussa 1919 toveri Ordzhonikidze nimitettiin XVI armeijan Revvojensovetin jäseneksi länsirintamalla, jossa hän kolmen kuukauden ajan välittömästi johti taisteluoperatsioita. Lokakuussa 1919 puolue ja hallitus siirtävät hänet rintamalle Denikiniä vastaan.

Tämä oli, kuten Iljitsh kirjoitti, "yksi kaikkein kriitillisimmistä, kaiken todennäköisyyden mukaan sosialistisen revolutsion jopa kaikkein kriitillisin hetki". Lokakuun alussa valkoiset valloittivat Voronezhin, sitten Orelin. Denikin lähestyi Tulaa ja kurotti veristä kouraansa Moskovaan. Trotskin johtama ylipäällystö ei lainkaan suoriutunut puolustustehtävistä, desorganisoi rintaman. Etelärintamalla ratkaistiin revolutsion voitto. Lenin ja KK, hyväksyen toveri Stalinin laatiman nerokkaan strategisen plaanin Denikinin tuhoamiseksi, antoivat hänen tehtäväkseen organisoida sotatoimet etelärintamalla. Toveri Stalinin vaatimuksesta syrjäytettiin Trotskij etelärintaman johdosta. Toveri Ordzhonikidze nimitettiin XIV armeijan Revvojensovetin jäseneksi. Lokakuun 15 päivänä 1919 toveri Ordzhonikidze kirjoitti Sergijevskistä kirjeessään Leninille:

..."Staabeissa ei ole merkkiäkään järjestyksestä, rintaman staabi — se on markkinakoju. Stalin vasta ryhtyy työhön järjestyksen aikaansaamiseksi. Joukko-osastojen keskuudessa on muodostunut mieliala, että sovettivallan asia on menetetty, yhtäkaikki sille et voi mitään tehdä. XIV armeijassa joku roisto Shuba, joka nimittää itseään anarkistiksi, hyökkäilee staabiemme kimppuun, vangitsee niitä, kerää haltuunsa kuormastot, ja lähettää prikaadin komentajan rintamalle valvontansa alaisena palauttamaan tilanteen ennalleen. XIII armeijassa eivät asiat ole paremmin. Yleensä se, mitä täällä kuulet ja näet, — on jotain anekdoottimaista. Missähän ovat ne Trotskin järjestys, kuri ja säännöllinen armeija?! Miten hän on sallinut asian mennä näin rempalleen? Tämä on suorastaan käsittämätöntä. • Ja vihdoin, Vladimir Iljitsh, mistä on tullut sellainen käsitys, että Sokoljnikov kelpaa armeijan komentajaksi? Eivätkö meidän sotilasjohtajamme kykene ajattelemaan jotain järkevämpää. Tuntee katkeruutta sekä armeijan puolesta että maan puolesta. Senkö vuoksi, ettei loukattaisi Sokoljnikovin itserakkautta, hänen on annettava leikitellä kokonaisen armeijan kanssa"...

Tähän kirjeeseen Lenin kirjoitti jälkilisäyksen: "Sekä Unshlichtin että Stalinin lausuntojen mukaan Sergo on mitä luotettavin **sotilas**työntekijä. Että hän on mitä varmin ja **toiminnallisin** revolutsioneeri, minä tunnen itse hänet yli 10 vuotta".

Täyttäen toveri Stalinin strategista pääplaania, XIV armeija, jota tt. Sergo Ordzhonikidze ja Uborevitsh johtivat, antoi musertavat iskut denikiniläisille ja yhdessä uljaan Punaisen armeijan muiden joukko-osastojen kanssa vapautti Ukrainan valkoisista sotajoukoista.

Tammikuussa 1920 toveri Ordzhonikidze nimitetään Kaukaasian rintaman Revvojensovetin jäseneksi. Helmikuussa NKP(b):n KK:n päätöksellä muodostetaan sovettivallan Pohjois-Kaukaasiassa jälleenmuodostamisen byroo. Byroon puheenjohtajaksi nimitetään Sergo Ordzhonikidze, hänen sijaisekseen S. M. Kirov. Pohjois-Kaukaasiassa toveri Sergo rohkeasti ratkaisee Leninin ja Stalinin hyväksymisellä kaikkein kärkevimmän ja sotkuisimman maakysymyksen. Huhtikuussa 1920 toveri Ordzhonikidze organisoi avun Bakun proletariaatille. Huhtikuun 27 ja 28 päivien välisenä yönä Azerbaidzhanin mussavatilainen hallitus kukistettiin. Huhtikuun 30 päivänä 1920 toveri Sergo Ordzhonikidze yhdessä Kirovin ja XI armeijan komentajan toveri Levandovskin kanssa saapui Bakuun — Taka-Kaukaasian bolshevismin vapautettuun linnakkeeseen. Toveri Ordzhonikidzen roolista tässä taistelussa Sovetti-Azerbaidzhanin puolesta antoi toveri Stalin lyhyen, mutta tyhjentävän arvion Azerbaidzhanin delegatsion vastaanotossa Kremlissä tammikuun 21 p:nä 1936. Siellä toveri Stalin tervehti hänen ilmaantumistaan tribunille seuraavin sanoin:

"Tervehdys Azerbaidzhanin vapauttajalle! Hän ensimmäisenä tuli Azerbaidzhaniin!"

V. 1921 Taka-Kaukaasia oli lopullisesti vapautettu imperialismin agenteista, mensheviikeistä ja kaikista muista vastavallankumouksellisista.

Toveri Ordzhonikidze, johtaen Gruzian työtätekeviä, jotka olivat nousseet menshevististä hallitusta vastaan, palasi Tbilisiin. Menshevistisen valtakomennon likvidoiminen Gruziassa ja Armenian porvariston puolueen "Dashnaktsutjun'in" herruuden likvidoiminen Armeniassa, mikä suoritettiin toveri Ordzhonikidzen johtavalla osanotolla, merkitsi sovettivallan lujittumista koko Taka-Kaukaasiassa.

Erikoisista taisteluansioista denikiniläisyyden likvidoimisessa Ukrainassa ja kaakossa, Pohjois-Kaukaasian ja Taka-Kaukaasian puhdistamisessa vastavallankumouksesta toveri Ordzhonikidze Yleisvenäläisen TpKK:n päätöksellä toukokuun 19 p:ltä 1921 palkittiin Punaisen Lipun ordenilla.

Taka-Kaukaasian mitä mutkikkaimmassa tilanteessa toveri Ordzhonikidzen oli saatettava kuntoon sovettivalta, lujitettava puoluejärjestö, opetettava kommunistit johtamaan joukkoja ja kasvattamaan joukkoja.

Toveri Ordzhonikidze käytti laajasti täällä leniniläis-stalinilaisen koulun käyneen mitä suurimman puolueorganisaattorin ja johtajan kykyjään. Käyden säälimätöntä taistelua kansallisuklonisteja ja suurvaltalaisia shovinisteja vastaan, toveri Ordzhonikidze kaikin tavoin lujitti Taka-Kaukaasian sovettitasavaltojen veljesliittoa, järkähtämättä toteuttaen Leninin ja Stalinin ohjeita. Hänen johdollaan luotiin Taka-Kaukaasian federatsio ja se saavutti mitä suurimpia menestyksiä.

Toveri Ordzhonikidze saavutti suuria menestyksiä Taka-Kaukaasian puoluejärjestön lujittamisessa, suoritti valtavan työn Gruzian menshevistisen järjestön hajoittamisessa. Sergo Ordzhonikidzen ja S. M. Kirovin johdolla saatettiin kun-

(Jatkuu seuraavalla sivulla.)

KUVASSA: toverit ORDZHONIKIDZE ja POSTYSHEV teollisuuden ja transportin stahanovilais-työläisten ja -työläisnaisten ensimmäisen yleisliittolaisen neuvottelun presidiumissa marraskuussa v. 1935. (Sojuzfoto)

G. K. ORDZHONIKIDZE

(Jatkoa 3:nnelta siv.)

toon, rekonstruoitiin ja huomattavasti laajennettiin Bakun nafteollisuutta. Toveri Ordzhonikidze oli alotteentekijänä laajamittaiselle vesivoima-asemien rakennustyölle: laskettuaan lujan perustuksen sähköbaasikselle, hän 1925 asetti kysymyksen raskaan industrian uusien ahjojen luomisesta Taka-Kaukaasian tasavaltaan.

Tuli XIV puoluekokous. Tässä puoluekokouksessa avoimesti esiintyi halveksittu zinovjevilainen oppositsio. Yhdessä koeteltujen leniniläisten — stalinilaisen kohortin — kanssa toveri Ordzhonikidze musertavasti hyökkäsi bolshevismin pettureita — Zinovjevia ja Kamenevia vastaan, jotka esiintyivät Stalinin julistamaa puolueen leniniläistä päälinjaa vastaan. XIV puoluekokouksesta toveri Ordzhonikidze palaa verrattain lyhyeksi ajaksi Taka-Kaukaasiaan ja sitten NKP(b):n KK lähettää hänet Pohjois-Kaukaasiaan, jossa hän työskentelee jonkun aikaa NKP(b):n aluepiirikomitean ensimmäisenä sihteerinä.

Marraskuun 8 päivänä 1926 KK:n ja KKK:n yhdistetty pleenumi vahvisti toveri Sergo Ordzhonikidzen Keskuskontrollikomissin puheenjohtajaksi. SSSR:n TpKK:n presidiumin päätöksellä toveri Ordzhonikidze nimitettiin Työläis-Talonpoikais-Tarkastuksen kansankomissaariksi ja SSSR:n Sovnarkomin puheenjohtajan sijaiseksi. Toveri Ordzhonikidzen johtama KKK-TTT näytteli suurta roolia vastavallankumouksellisen trotskilais-zinovjevilaisen blokin murskaamisessa. Pian senjälkeen, kun trotskilais-zinovjevilaisten kapitalismin restauraattorien blokki oli murskattu, nosti päätään Buharinin, Tomskin ja Rykovin johtama oikeisto-oppositsio. Stalinin uskollinen taistelukumppani toveri Ordzhonikidze tuollakin hetkellä pani taisteluun antautuja-opportunisteja vastaan koko leimuavan tempperamenttinsa, suuren proletaarisen revolutsioneerin koko puoluekokemuksen.

Toveri Ordzhonikidzen johtama Työläis-Talonpoikais-Tarkastus kävi valtavan taistelun byrokratismia, luutuneisuutta, rutiinia ja volokiittaa vastaan valtioaparaatissa. Tuhannet ja kymmenet tuhannet työläiset, talonpojat ja palveluskuntalaiset vedettiin aktiiviseen taisteluun byrokratismia vastaan. Toveri Ordzhonikidzen johdolla TTT:n kansankomissariaatti ryhtyi voimaperäisesti ratkaisemaan talouskysymyksiä. Tutkien yksityiskohtaisesti kaikki teollisuusrakennustyön kysymykset toveri Sergo istutti TTT:n koko aparaattiin talouskysymysten aistin. Toveri Sergo kävi taistelua puutteellisuuksia vastaan kapitaalirakennustyössä, suunnittelemattomuutta, projektittomuutta vastaan. Hän asetti kansantalouden ratsionalisointitehtävät TTT:n koko työn keskukseksi. Toveri Sergo Ordzhonikidzen johtama TTT toi teollisuudessa ilmi valtavat reservit.

Marraskuun 10 päivänä 1930 SSSR:n TpKK:n presidiumi nimitti toveri Ordzhonikidzen SSSR:n Korkeimman Kansantalousneuvoston puheenjohtajaksi. NKP(b):n KK:n ja KKK:n yhdistetyssä pleenumissa, joka pidettiin joulukuun 17-21 päivinä 1930, hänet valittiin Politbyron jäseneksi. Stalinilaisesta direktiivistä — muuttaa Sovettiliitto lyhyessä ajassa mahtavaksi industrialiseksi valtioksi — tuli lippu raskaan teollisuuden työntekijäin koko armeijalle, joka rakastetun taistelujohtajan toveri Sergo Ordzhonikidzen johdolla ratkaisi sosialistisen vallankumouksen yhden vaikeimmista ja tärkeimmistä probleemeista.

Helmikuun 4 päivänä 1931 pitämässään historiallisessa puheessa toveri Stalin sanoi: "Etumaisista maista olemme jälessä 50—100 vuotta. Meidän on kuljettava tämä väli kymmenessä vuodessa. Joko teemme tämän tai meidät tallataan...

Bolsheviikkien on vallattava tekniikka. On jo aika bolsheviikkien itse tulla spesialisteiksi. Rekonstruontikaudella ratkaisee tekniikka kaiken."

Tämä Stalinin ohje oli teollisuuden työn ohjelma. Ensimmäisen viisivuotisen yksi tärkeimmistä tehtävistä oli mahtavan nykyaikaisen metallurgian luominen, toisen metallurgisen baasiksen luominen itään. Metallurgialle kaikkein raskaimpina vuosina Sergo Ordzhonikidze välittömästi paikan päällä — rakennustyömailla, tehtaissa organisoi ihmisiä, opetti ja auttoi heitä. Hän johti metallurgian ja metallurgit etumaisimmille asemille maassa ja menestyksellä johti heidän taisteluaan ensimmäisen tilan puolesta sovettimetallurgialle Europassa. Sovettiliiton koko raskas industria rautaisen kansankomissaarinsa mainehikkaalla johdolla kulki voitosta toiseen. Raskaan teollisuuden tehtaat ovat antaneet kolhoosimaaseudulle miljaardien ruplien arvosta maatalouskoneita ja välineitä, turvanneet kansantalouden kaikille aloille, siihen luettuna rautatietransportti, yhä uusia ja uusia nykyaikaistettuja koneita. Toveri Ordzhonikidzen johdolla raskas teollisuus on edistänyt rakkaan ja voittamattoman Punaisen armeijamme varustamista nykyaikaisella sotatekniikalla.

Tammikuussa 1935 Yleisliittolaisessa sovettien VII edustajakokouksessa toveri Ordzhonikidze piti Raskaan teollisuuden kk:n toimintaselostuksen, jossa ilmeni sosialismin industrian todellinen voittokulku. Sovettien edustajakokouksen tahdon mukaisesti toveri Ordzhonikidze ja raskaan teollisuuden merkittävimmät työntekijät palkittiin ordeneilla. SSSR:n TpKK:n päätöksellä maaliskuun 22 päivältä 1935 toveri Ordzhonikidze palkittiin Leninin ordenilla.

Koko energiansa, koko bolshevistisen kokemuksensa Sergo pani stalinilaisen loosungin "Kaaderit ratkaisevat kaiken" realisoimiseen. Hän osoitti valtavan suurta initsiatiivia stahanovilaisen liikkeen organisoimisessa ja kehittämisessä, liikkeen, joka toveri Stalinin syvällisen sanonnan mukaan "valmistaa ehtoja sosialismista kommunismiin siirtymiselle".

Tammikuussa 1936 SSSR:n Toimeenpaneva Keskuskomitea palkitsi toveri Ordzhonikidzen, joka aikaisemmin on palkittu Leninin ordenilla Työn Punaisen Lipun ordenilla "tuotantoplaanin ylittämisestä 1935, menestyksistä uuden tekniikan valtaamisessa ja initsiatiivista stahanovilaisen liikkeen kehittämisessä".

Toveri Sergo Ordzhonikidze, joka oli teknillisen progressin bolshevistinen lipunkantaja, väsymättä kutsui taloustyöntekijöitä, insinöörejä ja työläisiä olemaan rauhoittumatta ja viemään Sovettimaaan teknillisen kehityksen asiaa yhä eteenpäin ja eteenpäin, jotta luonnonvoimat alistettaisiin suurelle kansallemme, joka on luonut uuden, sosialistisen yhteiskunnan.

Yli 33 vuotta hän palveli työväenluokkaa ja työtätekeviä joukkoja. Toveri Sergo Ordzhonikidze oli — karaistu revolutsioneeri, taipumaton puolueihminen, kristallisen puhdas bolsheviikki-leniniläinen ja mitä huomattavin, talanttisin valtiollinen toimihenkilö ja taloustyöntekijä. Samalla kun Sergo oli erinomaisen herkkä ja huomaavainen suhtautumisessaan ihmisiin, hän osoitti esimerkkiä leppymättömyydestä puolueen ja kansan vihollisia kohtaan.

Koko monimiljoonainen sovettikansa palavasti suree sosialistisen synnyinmaamme parhaan pojan, kansojen suuren johtajan toveri Stalinin uskollisen taistelukumppanin ja ystävän, rakastamansa Sergon ennenaikaista menetystä.

Leningradin bolsheviikit, Leninin kaupungin ja Leningradin alueen kaikki työtätekevät yhdessä koko maan kanssa syvästi surevat puolueemme huomattavan toimihenkilön, NKP(b):n KK:n Politbyron jäsenen ja SSTL:n Raskaan teollisuuden kansankomissaarin toveri Sergo Ordzhonikidzen kuolemaa.

Pelottoman proletaarisen revolutsioneerin, sosialistisen revolutsion suurten johtajien Leninin ja Stalinin yhden parhaimman taistelukumppanin, taistelujohtajan ja kansalaissodan vuosien sotapäällikön, sosialistisen rakennustyön voittojen väsymättömän organisaattorin liekehtivä sydän on lakannut sykkimästä.

Toveri Sergo Ordzhonikidze antoi täydellisesti koko oivallisen elämänsä proletaarisen revolutsion asialle, sosialismin voiton asialle. Hänen elämänsä, hänen taistelunsa, hänen rajaton uskollisuutensa puolueelleen, kansalleen — on esimerkki jokaiselle puolueen jäsenelle, jokaiselle työtätekevälle.

Toveri Sergo Ordzhonikidzen esikuva tulee innostamaan kaikkia meitä taisteluun edelleen kommunismin voiton puolesta.

Kallistaessamme lippumme toveri Sergo Ordzhonikidzen arkun ääressä me tiivistämme entistä tiukemmin rivimme puolueemme KK:n ympärille, puolueen ja SSTL:n kansojen johtajan — Stalinimme ympärille.

NKP(b):n LENINGRADIN ALUEKOMITEA JA KAUPUNKIKOMITEA.

Karjalan työtätekevät surevat toveri Ordzhonikidzen ennenaikaista kuolemaa

Hän pysyy aina muistissamme

Helmikuun 19 päivänä jo varhaisesta aamusta oli Onegan tehdas puettu suruasuun. Tehtaan yllä hulmuavat suruliput ilmoittivat maatamme kohdanneesta suuresta surusta. Syvästä surusta vakavin kasvoin työskentelivät tänään työläiset työpenkkiensä ääressä. Jokaisen sydäntä painosti syvä suru suuren ja läheisen johtajan menetyksen johdosta.

Heti ruokatunnin alettua alkoivat jokaisen tehtaan työosaston työläiset kokoontua surumiitinkeihin. Mekaanisen kokoonpano-osaston punanurkka on täynnä työläisiä. Surukokouksen avaa Karjalan TpKK:n puheenjohtaja tov. ARHIPOV. Laajassa selostuksessaan tov. Arhipov kuvaa suuren johtajan ja revolutsioneerin elämän taipaleen ja merkitsee sen suuren menetyksen, jonka toveri SERGO ORDZHONIKIDZEN kuolema aiheutti puolueellemme ja maamme työväenluokalle. Seisoalleen nousten kunnioittivat työläiset rakkaan johtajansa muistoa.

Puheenvuorossaan tehtaan tirehtööri t. STARUSCHENKO muistelee suurta ja nerokasta johtajaa, taistelijaa. — Muistuu mieleeni eräs vastaanotto, jossa minulla oli onni olla mukana. Toveri ORDZHONIKIDZE, huolimatta suuresta päivän työstään, ei kieltäytynyt meitä vastaanottamasta, vaan otti meidät vastaan yöllä ja keskusteli kanssamme aamuyöhön saakka antaen ohjeitaan ja neuvojaan työllemme.

Kokouksessa tehtaan valuosaston stahanovilainen, mestari TSHEHONIN ilmoitti:

— Maamme työtätekevä luokka, puolueemme on menettänyt suuren ihmisen, yhden johtajistaan toveri SERGO ORDZHONIKIDZEN. Raskas menetys velvoittaa meitä entistä enemmän kohottamaan työmme tuottavaisuutta, työskentelemään vieläkin paremmin, niinkuin neuvoi eläessään suuri johtajamme. Tämä tulee olemaan parhain muisto rakkaalle johtajallemme. Minä puolestani lupaudun kohottamaan työntuottavaisuuden työosastollani vieläkin korkeammalle ja haastan sosialistiseen kilpailuun osastostamme tov. Volkovin prikaadin.

Kaikilla työosastoilla työläiset puheenvuoroissaan toivat esille mitä syvimmän surunsa rakkaan johtajan menetyksen johdosta. Stahanovilaisin työsitoumuksin he tulevat kunnioittamaan suuren johtajan muistoa.

P. T—si.

Surukokous Suksitehtaalla

Hiljaa valittivat surun säveleet Suksitehtaan avarassa työosastossa. Vakavina seisoivat stahanovilaiset, kaikki työläiset ja toimitsijat soittokunnan läheisyydessä. Miitinki, Sovettimaan suuren pojan, GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZEN kuoleman johdosta ilmoitettiin avatuksi.

Karjalan Sovnarkomin puheenjohtaja tov. BUSHUJEV astui korokkeelle. Hän luki Puolueen Keskuskomitean ja hallituksen tiedotukset ORDZHONIKIDZEN, SSSR:n raskaanteollisuuden kansankomissaarin kuolemasta.

— Me olemme menettäneet puolueen suuren toimihenkilön, Sovettimaan suuren pojan, yhden Leninin ja Stalinin parhaista asekumppaneista — sanoi tov. Bushujev. Tov. Ordzhonikidzen työ ei Karjalassakaan ole vähäinen.

Hänen johdollaan me olemme rakentaneet sähköasemia, Niva, Sunastroi ym. Mutta kesken sammui liekehtivä sydän. Hänen asiansa on lujissa käsissä ja me tulemme saattamaan sen lopulliseen päämäärään, seuraten hänen esimerkkiään, leimuavan bolsheviikin esimerkkiä.

Suomenkielellä piti lyhyen puheen Karjalan TpKK:n sihteeri tov. HEIKKONEN, kertoen tov. Ordzhonikidzen loistavasta bolsheviikin elämästä.

— 33 vuotta — sanoi tov. Heikkonen — antoi tov. Ordzhonikidze elämästään puolueelle ja sen työlle. Loistavana tähtenä säihkyy hänen elämänsä esimerkki.

Suksitehtaan työläisten ja insinööriteknillisen henkilökunnan puolesta tov. TRIFONOV esitti päätöslauselman, jossa ilmaistiin työläisten syvä suru.

Päätöslauselma päättyi sanoihin: "Muistellessamme tov. Ordzhonikidzen suurta elämäntyötä ja hänen ehtymätöntä energiaansa sosialistisen rakennustyön rintamalla, me parhaiten kunnioitamme hänen muistoaan kohottamalla entisestään työntuottavaisuutta ja stahanovilaista liikettä, jonka yhtenä organisaattorina hän oli".

Tiivistymme Leninin-Stalinin puolueen ympärille

Helmikuun 19 päivänä pidettiin Petroskoin virastoissa väkirikkaita surumiitinkejä Raskaan teollisuuden kansankomissaarin, toveri Ordzhonikidzen ennenaikaisen kuoleman johdosta.

Aamulla ennen työn alkua kokoontui puolitoista sataa Valtiopankin, kauppa- ja teollisuuspankkien työntekijää surumiitinkiin.

Syvän surun vallassa kuuntelivat finanssityöntekijät tiedotusta tulisen bolsheviikin, NKP(b):n KK:n politbyron jäsenen, Raskaan teollisuuden kansankomissaarin, GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZEN kuolemasta.

Surumiitingissä hyväksyttiin yksimielisesti seuraava päätöslauselma:

"Kuultuaan tiedoituksen Raskaan teollisuuden kansankomissaarin, NKP(b):n KK:n politbyron, SSTL:n TpKK:n puhemiehistön jäsenen, Leninin-Stalinin läheisen taistelukumppanin, GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZEN kuolemasta, Karjalan Valtion pankin konttoorin, teollisuus- ja kauppapankin työntekijät osallistuvat SSTL:n työtätekevien suruun, mikä aiheutuu tämän ennenaikaisen kuoleman johdosta.

Toveri Ordzhonikidzen kirkas elämä, jonka hän antoi työväenluokan intressien puolesta, tulee aina olemaan esimerkkinä kaikille Sovettiliiton työtätekeville, joiden osana on sosialismin rakentamisen kunniakas ja riemuisa tehtävä.

Leninin-Stalinin uskollisen asekumppanin ennenaikainen kuolema velvoittaa meitä yhä tiiviimmin liittymään Leninin-Stalinin puolueen ympärille jatkuvaa taistelua varten kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen puolesta.

Kontupohjassa

Radio kuuluutti surullista tietoa Raskaan teollisuuden komentajan, toveri Ordzhonikidzen kuolemasta. Useimmissa rajonin tuotantolaitoksissa oli aamuvuoroilla surumiitinkejä.

Kontupohjan autobaasan työläiset ja saföörit kuuntelivat jännitetyllä huomiolla tietoa toveri ORDZHONIKIDZEN äkillisestä kuolemasta. Minuutin kestäneen suruhiljaisuuden jälkeen otti ensimmäisenä puheenvuoron saföörі OKUNJKOV.

— Ei tahdo uskoa tietoon tämän erinomaisen ihmisen kuolemasta, — sanoi hän. Meidän tulee ikuistuttaa hänen muistonsa ja parhaimpana muistomerkkinä hänelle on stahanovilainen työ metsässä. Meidän metsäteollisuutemme tulee työskennellä samoin kuin toveri Ordzhonikidzen johdon alla ollut raskasteollisuuskin.

Viilari SYSOJEV sanoi:

— On kuollut taistelukomentaja stalinilaisesta esikunnasta. Meille hän tulee olemaan aina taistelukykyisen organisaattorin, väsymättömän työntekijän, sosialismin asian puolesta taistelijan esikuvana.

Surumiitinkejä oli myöskin ratapölkkysahalla, pegmatiittitehtaalla, paperikombinaatilla ja muissa tuotantolaitoksissa.

Kirovin radan asemilla

Raskas tieto GRIGORIJ KONSTANTINOVITSH ORDZHONIKIDZEN kuolemasta lensi salaman nopeudella Kirovin radan Petroskoin osaston kaikille asemille. Syvä suru on vallannut rautatieläiset. Kaikkialla pidetään surumiitinkejä.

Yli 300 Petroskoin depon työläistä kokoontui surumiitinkiinsä. Syvästi liikutettuina puhuivat he maata kohdanneesta surusta — toveri Stalinin uskollisen asekumppanin, toveri ORDZHONIKIDZEN kuolemasta.

Petroskoin aseman miitingissä vanhempi dispetseri toveri GERASIMOV ilmoitti:

— Me olemme kadottaneet LENININ uskollisen oppilaan ja kansan johtajan, toveri STALININ parhaan asekumppanin, Raskaan teollisuuden kansankomissaarin, toveri ORDZHONIKIDZEN. Hänen johdollaan on Raskas teollisuutemme antanut rautatielle erinomaisia vetureita ja vaunuja. Me olemme saaneet verrattoman teknillisen baasiksen ja sen mukana rajattomat mahdollisuudet jatkuvia saavutuksia varten. Tänään lähetettiin etelää kohti juna, jonka paino on 20.000 tonnia. Se on tulos stahanovilais-krivonosilaisesta liikkeestä, jonka herättäjä on meidän SERGOMME. Jää hyvästi opettaja ja ystävä

Monilukuisissa miitingeissään aseman rautatieläiset tekivät ehdotuksen pystyttää Petroskoihin toveri ORDZHONIKIDZEN muistopatsaan.

Äänisen diabaasilouhimolla

— Suruviesti toveri ORDZHONIKIDZEN kuolemasta on syvästi liikuttanut Soutjärven rajonin työtätekeviä. Useimmissa tuotantolaitoksissa ja virastoissa oli jo aamulla surumiitinkejä toveri ORDZHONIKIDZEN muistoksi.

Äänisen diabaasilouhimolla oli miitinki kello 12 päivällä. Siihen osallistui yli 500 työläistä, insinööriä ja teknikkoa. Surun vallassa kuuntelivat he tiedoitusta kansankomissaarinsa, Sergo ORDZHONIKIDZEN kuolemasta. Insinööri, toveri MOTOR, kertoi toveri ORDZHONIKIDZEN ansioista kansalaissodan vuosina ja SSTL:n Raskaan teollisuuden järjestäjänä. Päätöslauselmassaan työläiskollektiivi lausuu syvän surunvalittelunsa puolueelle ja sovettihallitukselle tulisen bolshevikin, väsymättömän taistelijan LENININ-STALININ asian puolesta, toveri ORDZHONIKIDZEN raskaan menetyksen johdosta.

Tulemme työskentelemään kuten opetti Sergo

Työajan päätyttyä eilen kokoontuivat kustannusliike "Kirjan" NKP(b):n Aluekomitean kustannusliikkeen ja Anohinin kirjapainon työläiset ja kustannus- ja sanomalehtityöntekijät unohtumattoman bolsheviikin, toveri SERGO ORDZHONIKIDZEN ennenaikaisen kuoleman johdosta pidettyyn surumiitinkiin.

Syvän surun vallitessa kuuntelivat miitinkiin osallistuneet tiedotusta suuren Stalinin uskollisen asekumppanin, sosialistisen industrialisoinnin voittojen organisaattorin, toveri ORDZHONIKIDZEN ennenaikaisesta kuolemasta. Päätöslauselmassaan kirjapaino- ja kustannustyöntekijät m.m. ilmaisevat:

Taivuttaen päämme SERGOMME ruumiin ääressä, me yhä kiinteämmin tiivistymme bolsheviikkien puolueen ja kansojen johtajan toveri STALININ ympärille. Vastaukseksi raskaaseen, korvaamattomaan menetykseen olemme velvolliset työskentelemään yhä paremmin, tuottoisammin, stahanovilaisesti, kuten meitä siihen opetti Sergo.

Ikuisesti tulee elämään muisto suuresta proletaarisesta revolutsioneerista — meidän Sergosta!

Pedagoogisella instituutilla

Karjalan Pedagoogisen Instituutin oppilas-, opettaja- ja teknillinen henkilökunta syvällä surulla ottivat vastaan tiedon yhden parhaimman puolueemme johtajan, kaikkien rakastaman rautaisen kansankomissaarin SERGO ORDZHONIKIDZEN kuolemasta. Selostuksen tov. ORDZHONIKIDZEN elämäntyöstä teki NKP(b):n Karjalan Aluekomitean edustaja. Seisoalleen nousten osanottajat kunnioittivat suuren johtajan muistoa.

R—jev.

Kiilleliuskatehtaalla

— Helmikuun 19 päivänä oli Kiilleliuskatehtaalla epätavallista liikettä. Syvä suru heijastui työläisnaisten kasvoilla. Monet itkivät.

Kello 3 oli surumiitinki, jossa työläisnaiset kuuntelivat Karjalan Oikeusasiain kansankomissaarin, toveri POLININ, selostusta toveri ORDZHONIKIDZEN elämästä ja toiminnasta, hänen huomaavaisesta suhtautumisestaan ihmisiin, taidostaan kasvattaa tarmokkaita kaadereita taistelua varten sosialismin puolesta. Syvästi liikutettuina puhuivat miitingissä työläisnaiset. Suuri rakkaus kansankomissaaria kohtaan tuntui jokaisesta sanasta.

— Me olemme menettäneet ystävän, — sanoi toveri SIKKI. Menetys on korvaamaton. Mutta me annamme kaikki voimamme arvokkaasti jatkaaksemme Sergon asiaa, kommunismin asiaa.

— Me, koko maan kanssa suremme raskasta menetystä, — sanoi työläisnainen ODERYSHEVA, mutta emme heikennä taistelua, vaan yhä tiiviimmin liitymme Leninin-Stalinin puolueen ympärille.

Päätöslauselmassaan työläisnaiset vakuuttavat puolueelle ja hallitukselle, että he ikuistuttavat toveri Ordzhonikidzen muiston, kasvattamalla uusia stahanovilaisia kaadereita raskaalle teollisuudelle.

Traurnoit miitingat Priäzhän rajonas

Fevraljan 19 päivy. (Telefonuamyö omal spetskorrespodentalpäi). Tänäpäi kaikis rajonan utshrezhdeenielois, metshypunktil, shkolis piettih traurnoloi miitingoi suuren ohjuajan i revoljutsionieran Sergo Ordzhonikidzen kuolemisendäh. Kaikkial jugienny liipe teltihes traurnoit flagut, kaikkiel oli nägyväl syviä zhielivytty.

Rajonan tsentraljnoil kluubal kerävyttih ruadajat, sluuzhaschoit, kolhozniekat siel olevale traurnoile miitingale. Priäzhän rajonan ruadajurahvas, ruadajat i kolhozniekat sanotah oma syvä zhielevys tämän suuren i djugien menetyksendäh, Sergo Ordzhonikidzen kuolemizendäh. Hyö uskaldetah vie paremmin ruveta ruadamah, ruadamah, kui ruadoi tovarishu Ordzhonikidze.

Vastaava toimittaja K. VENTO.

ULKOMAILTA

Kapinalliset menettäneet 9.000 miestä

PARIS, 18 helmik. (TASS). Tietotoimisto "Espanja" tiedoittaa, että muutamien viimeisten päivien aikana ovat kapinalliset menettäneet Madridin edustalla 9.000 kaatuneina. Kapinallisten lentokoneista on tuhottu 15.

Antalusian rintamalla Orgivan sektorissa ovat tasavaltalaiset karkoittaneet kapinalliset asemista, joilla on suuri strateeginen merkitys. Kapinalliset jättivät jälkeen paljon sotatarpeita.

Tasavaltalaisten lentokoneiden toiminta

VALENCIA, 18 helmik. (TASS). Tietotoimisto "Fabran" mukaan on eskadrilli kaksimoottorisia hallituksen lentokoneita pommittanut sotatarvevarastoja Seutassa. Varastoissa on syttynyt tulipalo.

PARIS, 18 helmik. (TASS). Tietotoimisto "Espanja" ilmoittaa, että hallituksen lentokoneet suorittavat vartiopalvelusta tiellä Motrillasta Almeriaan, suojellen fasistien lentokoneiden hyökkäystä vastaan suunnatonta pakolaisjoukkoa Malagan rajonista.

Madridin pommitus

PARIS, 18 helmik. (TASS). "Havas" tiedottaa, että puolenyön aikana kapinalliset pommittivat Madridia 15 lentokoneesta. Pommituksen alaisiksi joutuivat pääasiassa kaupungin keskukseen liittyvät piirit. Ennakkotietojen mukaan on surmansa saanut 11 ja haavoittunut 60 henkilöä. Yksi pommeista putosi Belgian lähetystörakennukseen, mutta ei räjähtänyt.

Keskiseltä rintamalta

MADRID, 18 helmik. (TASS). Eilen illalla julkaistussa Madridin puolustuskomitean tiedonannossa sanotaan, että Escorialin sektorissa fasistit kello 1 yöllä hyökkäilivät asemiamme vastaan Sant Veniton luona, mutta tulivat karkoitetuksi ja kärsivät tappioita.

Haram-joen sektorissa ovat hallituksen sotajoukot, tehtyään kombineeratun hyökkäyksen vihollisen sivustalle, liikkuneet eteenpäin ja huomattavasti parantaneet asemiaan. Vetäen taisteluun reservinsä, vihollinen siirtyi vastahyökkäykseen, mutta lyötiin takaisin.

Hallitusjoukot edenneet

BARCELONA, 18 helmik. (TASS). "Fabran" toimiston tiedoituksen mukaan ovat hallituksen sotajoukot Gordovan rintamalla edenneet Villa del Rion (50 kilometriä koilliseen Cordovasta) suuntaan. Rohkealla operatsiolla Olofegin luona (52 kilometriä itään Cordovasta) hallituksen joukot ovat katkaisseet kapinallisten kommunikatsionilinjan.

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja — 7-90. Vast. toimittajan sij. ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: ответств. редактор — 7-90. Зам. отв. редактора и отв. секретаря — 7-90. Зав. отделами — 7-23.
TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИИ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВКП(б). адрес: АКССР Петрозаводск, Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № А-389 Заказ № 583 — Тираж 6.803 экз.